

Indenrigsministeren: Ja, dersom man fra alle Sider havde været enig om ikke at gaae ind paa en nærmere Forhandling om denne Sag, skulde jeg naturligvis ogsaa have holdt mig tilbage, og jeg skal ogsaa gjerne tilbageholde en mere omfattende og udtømmende Betragtning af Sagen; men jeg kan dog ikke undlade at gøre nogle enkelte Bemærkninger, navnlig efter det Foredrag, som vi nys have hørt af den ærede Landsthingsmand. Dette Lovforslag er jo vistnok gaaet igennem det andet Thing, og det med stor Stemmekeerhed ved de fleste Afstemninger; men dog troer jeg, at jeg tør sige, at Resultatet af Forhandlingerne var en ganske almindelig Anerkjendelse af, at Forslaget ikke løste sin Opgave. Jeg tillod mig ved denne Sags Behandling i det andet Thing at gøre en Række af Bemærkninger, af Indvendinger imod Forslaget, og jeg troer at skyde det ærede Thing selvstændigt at gjentage idetmindste nogle af de Grundebringer, som efter min Mening maae gøres imod Forslaget, deels i det Enkelte, og deels fremfor Alt imod Hovedbestemmelsen i samme, den nemlig om det ubetingede Erstatningsansvar, den ubetingede Tilbagebetalingspligt i Tilfælde af, at en Minister har overtaget Ansvar for en Udgift, der ikke senere bliver bevilget af begge Rigsdagens Afdelinger og derpaa sanctioneret af Hans Majestæt Kongen. Man har opfattet Sagen, som om der i denne Lov væsentlig kun er Spørgsmaal om en Anvendelse af Grundlovens § 52. Ja, tilvisse er der Spørgsmaal herom; men der er ikke alene Spørgsmaal om Opfattelsen af Grundlovens § 52; det er den store Genfidighed, hvori de fleste gjøre sig skyldige, naar de uden Videre komme til det Resultat, som den ene omtalte Paragraph i Forslaget har opstillet. Der er saamtidigt Spørgsmaal om Anvendelsen af Grundlovens § 52 og Grundlovens § 53. Det er umuligt alene at blive staaende ved Grundlovens Paragraph om Budget, Finantslov, og hvad dermed staaer i Forbindelse; det er aldeles nødvendigt paa samme Tid tillige at omfatte Grundlovens Bestemmelse om Regnskab, og hvad dermed staaer i Forbindelse, efter Grundlovens § 53; kun ved at combinere disse Grundlovens Bestemmelser, ved at under-

søge, hvad der ligger i dem, og den senere Praxis faaer man det rette Grundlag for Sagens Bedømmelse. I Forbindelse dermed staaer ganske vist Ministeransvarligheden overhovedet, altsaa Grundlovens § 18, og dernæst dens § 20, hvorefter det er Folkethinget, der anklager, og Rigsretten, der dømmer, og i det Hele de Bestemmelser, der angaae Rigsretten, og, jeg sjoer til, ogsaa selve Rigsretsloven, saaledes som den i flere Paragrapher har optaget flere Bestemmelser netop med Hensyn til Erstatningsansvaret. Det er Grundlovens Bud i § 52, at der for hver ordentlig Rigsdag skal forelægges Forslag til Finantslov for det følgende Finantsaar, indeholdende et Overslag — det er altsaa kun et Overslag — over Statens Indtægter og Udgifter; dette Forslag skal behandles først i Folkethinget, og Reglen er da, at, forinden Finantsloven er vedtagen, maae Skatterne ikke opkræves, med andre Ord: Finantslovens Vedtagelse indeholder den almindelige Autorisation til de bestaaende Skatteløves Benyttelse, til Opkrævningen af de Skatter, der skyde deraf, og der tilføies: „Ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel i samme.“ Det første Spørgsmaal er jo naturligvis: Kan man tage disse Ord, saaledes som de staae i § 52, bogstaveligt; har man nogenstunde taget dem bogstaveligt; gives der paa Rigsdagen et eneste Medlem, som seer sig istand til at forsvare den Sætning, at disse Ord skulde tages bogstaveligt, saa at det altsaa skulde være et Grundlovsbrud, dersom nogen Udgift blev afholdt, som ikke havde Hjemmel i Finantsloven? Dersom Noget vil sige det, saa vil jeg svare, at saa har han selv gjentagne Gange gjort sig skyldig i Grundlovsbrud, saa har ethvert æret Medlem, som har voteret Tillægsbevillingerne, ligesom overtraadt Grundloven. Det er aldeles klart, at man umuligt kan opstille den Sætning, at man kan fastholde disse Ord i deres rene bogstavelige Betydning. Naar dette er ugjorligt, saa bliver da Spørgsmaalet: Men hvorledes skulle vi i Anvendelsen forstaae disse Bestemmelser? Nu er det jo Noget, som har udviklet sig efterhaanden, at man ikke har ladet Overstridelser af Finantsloven staae hen, til Regnskabsstiden kom. Det er muligt,